

zdrojem byla elevační oblast (slezská kordiléra), která se po tektonických rekonstrukcích promítá jv. od oblasti nynější vídeňské pánve nebo Vídeňského lesa.

Literatura

- Bouma, A. H. (1992): Sedimentology of some Flysch Deposits. – Elsevier, 168 p. Amsterdam.
- Eliáš, M. (1961): Comment on petrographic characteristic of the Innercarpathian Flysch in relations to some important source areas. – Geol. Práce, 60, 233–243. Bratislava.
- (1963): Způsob sedimentace soláňských vrstev v západní části magurského flyše v ČSSR. – Věst. Ústř. Úst. geol., 37, 4, 253–260. Praha.
- (1981): Příspěvek k problematice faciální a paleogeografické analýzy magurského flyše. – IV. slov. geol. konfer. 3, 84–90. Bratislava.
- Eliáš, M. - Schnabel, W. - Stránsk, Z. (1990): Comparison of the flysch zone of the Eastern Alps and the Western Carpathians based on recent Observations. In: Minaříková, D. - Lobitzer, H. (eds.) 1990: Thirty years of geological cooperations between Austria and Czechoslovakia, 37–48. Praha.
- Krystek, I. (1965): Výzkum sedimentů západní části magurského flyše a otázky jejich geneze. – Folia přírodověd. Fak. Univ. J. E. Purkyně, 6, 9, 1–46. Brno.
- Menčík, E. - Pesl, V. (1966): Geologické výsledky vrtu Březůvky-1 severovýchodně od Luhačovic. – Zpr. geol. Výzk. v Roce 1964, 1, 297–298. Praha.
- Pesl, V. (1960): Makrolitologické popisy vrtných jader z flyše z oblasti Týnce. – MS Čes. geol. úst. Praha.
- Pesl, V. - Krystek, I. (1966): Ergebnisse der Facialenanalyse und sedimentologischen Studien im Paläogen des westlichen Teils der Magura-Flysch-Gruppe. – Geologická konference, 3, 84–90. Bratislava.
- Roth, Z. et al. (1962): Vysvětlivky k přehledné geologické mapě ČSSR 1:200 000 M-33-XXIV, Olomouc. – Ústř. úst. geol. Praha.
- Stránsk, Z. - Eliáš, M. (1957): Předběžná zpráva o podloží neogénu vnitrokarpatské pánve vídeňské. – Zpr. geol. Výzk. v Roce 1956, 166–168. Praha.

¹Český geologický ústav, Klárov 3, 118 21 Praha 1

²Český geologický ústav, Leitnerova 22, 602 Brno

POKRAČOVÁNÍ NERATOVICKÉHO KOMPLEXU DO ÚZEMÍ PRAHY

CONTINUATION OF THE NERATOVICE COMPLEX INTO THE PRAGUE AREA

(12-24 Praha)

Ferry Fediuk

Central Bohemia, Proterozoic, Gabbro, Granite

Dosavadní znalosti o neratovickém komplexu

Po Woldřichově popisu zdejších vyvřelin v r. 1917 a pracích následně řady autorů, zvláště Ciniburka a Röhlicha, tento komplex nově charakterizují Kadounová (1989) a Zoubek (1990). Těleso o ploše asi 8 km² leží mezi Kojeticemi, Horňátky, Byškovicemi a Libkovicemi a tvoří podstatnou část skalního podkladu Neratovic. Tkví ve svrchnoproterozoických sedimentech a vulkanitech zbraslavsko-kralupské skupiny. Je složeno převážně z dioritů, místy též gaber i granitoidů. Výklad vzniku a vývoje odlišně podali Fediuk et al. (1966) a Jakeš - Zoubek (1985). Ze všech dosavadních poznatků však plyne společný závěr, že přes značnou látkovou pestrost a složitost jde o svébytnou, v mapě dobře vydělitelnou jednotku, dodávající geologickému obrazu severního předpolí Prahy specifický ráz. Dokládají to i nejnovější geologické mapy území měřítka 1 : 25 000 list 12-224 Neratovice a 1 : 50 000 list 12-22 Mělník.

Skryté pokračování neratovického komplexu

K severovýchodu se komplex noří pod křídové a permokarbonové sedimenty. Pod povrchově pokračuje i uvnitř proterozoika směrem k JJZ. Vrtné důkazy pro to zde sice chybějí, nicméně je však takové slepé pokračování naznačeno kontaktně metamorfni obrubou. Ta z bezprostředního sousedství vycházové části komplexu vybíhá jjz. směrem daleko od povrchové kontaktní linie. Situace je však bohužel zkomplikována skutečností, že se v tomto

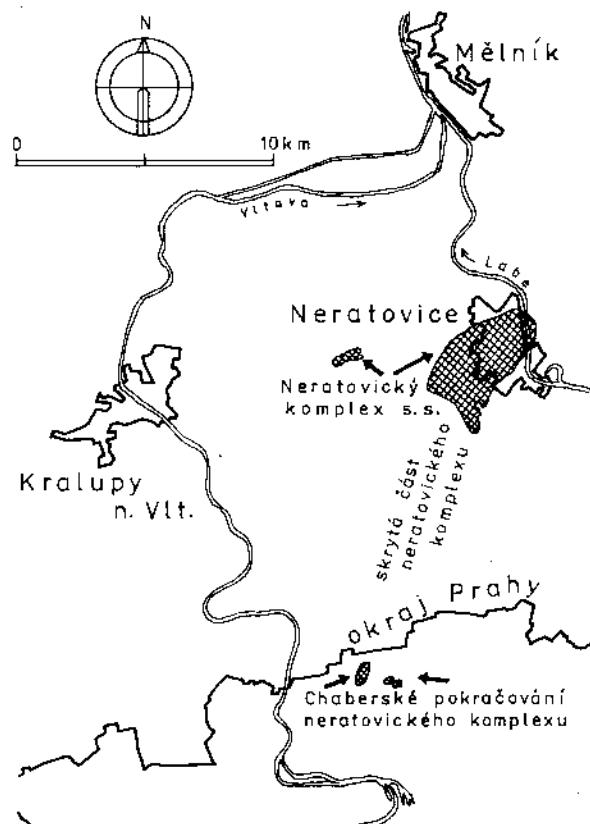
území stýkají či protínají kontaktní aureoly jak neratovického komplexu, tak nedalekého hoštického tonalitového pně. Vztah těchto dvou jednotek a tím i kontaktních obrub k nim příslušejících totiž zatím zůstává ještě nedorešený.

Intruzivní horniny v Dolních Chabrech

Geologické mapy 1 : 50 000 list 12-24 Praha a 1 : 25 000 list 12-241 Roztoky i podrobná inženýrskogeologická mapa 1 : 5 000 listy 5-8 a 6-8 Kralupy nad Vltavou zobrazují uvnitř území Velké Prahy na katastru Dolních Chabrech tří drobná vyvřelinová tělesa o úhrnné výchozové ploše zhruba 1/3 km². Výrazně největší vystupuje v z. části Dolních Chabrech a táhne se s. směrem z jižního okolí chaberského kostela sv. Jana Křtitele přes ulici Pod zámečkem ke konečné zastávce autobusu č. 162 a dále do sz. výběžku Dolních Chabrech. Další dvě tělesa, zaujmající celkově jen desetinu rozlohy tělesa předchozího, vystupují v. od silnice z Chaber do Zdib. Ani jedno z nich, na rozdíl od tělesa prvního, není uspokojivě odkryto. To blíže silnici je v současnosti skryto pod deponiemi chaberské skládky odpadů. Vrty však prokázaly (Zoubek 1988), nejen že oba výskyty spolu souvisejí, ale že pod křídou pokračují neratovickým směrem ještě nejméně 1 km. Představy o povaze a postavení zdejších vyvřelin jsou značně rozporné. Nejčastější je názor, že to je hrubší, nejspíš intruzivní facie proterozoického bazického vulkanismu, podle jiných však přichází v úvahu příslušnost k ordovickým(?) diabasům (srov. Zoubek 1988) a extrémní a zjevně mylná je interpretace Matějky (1921), že jde o svrchnokambrické tufy.

Neratovický komplex s. s. a dolnochaberská intruzíva

Vyvřeliny vystupující v okrajové sv. části Prahy v Dolních Chabrech jsou nepochybně intruzivní povahy, jak to předpokládala již většina dřívějších autorů, především Zoubek (1988). Ten svůj závěr opřel nejen o hrubší zrnitost hornin, ale i o kontaktní metamorfózu proterozoických sedimentů v jejich sousedství. Petrografická charakteristika, kterou uvádí, však ukazuje na pestrost, výrazně vybočující z rámce rozpětí mezi barrandienskými bazity běžného. To potvrdil i nový mikroskopický výzkum, který ale vedle hornin gabrové a dioritové povahy tu prokázal i facie podstatně kyselější, zasahující až po alkalickoživcové granite. Porovnání s výbrusovým materiélem z neratovického komplexu pak doložilo mezi oběma celky tak vysoký stupeň shody, že je lze důvodně pokládat za jednu jednotku, v nevelkých hloubkách zdejšího proterozoika zřejmě propojenou.

Obr. 1. Prostorový vztah mezi neratovickým komplexem s. s. a jeho nově zjištěným jjz. pokračováním v Dolních Chabrech. Povrchové přerušení (viz mapku) je 10 km dlouhé. V další etapě budou argumenty rozšířeny zejména o geochemii. Výzkum je realizován projektem č. 205/93/0042 Grantové agentury ČR.